

Dokument nr. 8:75

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Inga Marte Thorkildsen, May Hansen og Heikki Holmås

Forslag fra stortingsrepresentantene Inga Marte Thorkildsen, May Hansen og Heikki Holmås om å gi gjenværende forelder midlertidig status som aleneforsørger når den andre forelderen fengsles i tre måneder eller mer

Til Stortinget

BAKGRUNN

I 1994 ble det dokumentert at om lag 4 000 barn i løpet av et år opplever at en forelder med omsorgsrett settes i fengsel. Det er rimelig å anta at tallet er langt høyere i dag. Flere tusen barn lider altså under at moren eller faren deres er i fengsel for en kortere eller lengre periode. Både Foreningen for Fangers Pårørende (FFP) og Redd Barna har dokumentert barnas problemer som en følge av at en forelder har gjort noe straffbart og blitt satt i fengsel. Problemene knytter seg blant annet til følelser som skam, savn, redsel, sinne, fortvilelse, skyldfølelse og sorg, men det handler også om økonomiske problemer som oppstår når en forelder forsvinner, uten at det kompenseres for dette. Mange familier forteller om en svært fortvilet situasjon som en konsekvens av dette, der "valget" står mellom fattigdom eller store økonomiske problemer på den ene siden og uønsket skilsmisse på den andre. Det er viktig å huske på at dette er helt uskyldige mennesker, men de føler seg ofte indirekte straffet både som en følge av skammen, tapet av en de er glad i og ikke minst de økonomiske og helsemessige problemene som mange pårørende opplever.

Forslagsstillerne mener det er urimelig at ikke den forelderen som blir igjen, og som de facto er en enslig forsørger i den perioden den andre forelderen er fengslet, ikke kan oppnå midlertidig status som enslig forsørger i lovverket. I tillegg til det direkte økonomiske tapet familien lider når en av foreldrene

fengsles, kommer helsemessige problemer som mange rammes av og som også kan gi økonomiske utslag, den manglende avlastningen og hjelpen knyttet til at en av de to er forhindret fra å bidra, ekstra utgifter for å dekke den fengsledes behov mv. Det er et paradoks at vårt samfunn på den ene siden oppmuntrer til kontakt mellom innsatte og deres familier, bl.a. for å bedre reintegreringsmulighetene, mens vi på den andre siden har et system som fører mange ut i uønsket splittelse. På samme måte er det et paradoks at vi oppmuntrer til ekteskap og forsøker å forebygge skilsmisser, mens vi på den andre siden ser at mange familier som det her er snakk om "velger" å skille seg av økonomiske årsaker. Slike skilsmisser har også konsekvenser når det gjelder mulighetene for samvær i mange fengsler, og de har konsekvenser for forhold som arv o.l.

Mange av problemene de pårørende sliter med som en følge av at en de er glad i fengsles, kan vi ikke vedta å endre på. Den økonomiske situasjonen kan vi derimot fatte vedtak om å endre. Dette vil ikke minst få en positiv effekt for fangenes barn, særlig de som i dag opplever den tilleggsbelastningen det er at foreldrene går fra hverandre, eller de som i dag rammes av familiens dårlige økonomi. Norge har inkorporert FNs barnekonvensjon og det ville være et sterkt signal om Norge viste vei akkurat på dette området. Fangers barn er en særlig glemt gruppe, ikke minst internasjonalt.

Foreningen for Fangers Pårørende (FFP) har på bakgrunn av de erfaringene svært mange familier har gjort seg, anbefalt at den gjenværende forelder nå må få midlertidig status som aleneforsørger. Forslagsstillerne støtter dette. Det må selvsagt vurderes hvor grensa skal gå for når det er rimelig at slik midlertidig status gis. Forslagsstillerne mener i utgangspunktet at denne bør inntre når fengslingen har en varighet på tre måneder eller mer.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om å gi den gjenværende forelder midlertidig status som aleneforsørger når den andre forelder er fengsles.

27. april 2005